

Posudek na magisterskou práci kolegy Bc. Vojtěcha Novotného „Epistemologické úvahy“

Máme před sebou opravdu nevšední diplomovou práci, která se dotýká poměrně podrobného a neobyčejně zajímavého podání vývoje teorie poznání, které se někdy také říká epistemologie. Jde vlastně o teorii poznání, jak se vyvíjela v evropské myšlenkové tradici. Postup proměn je sledován s hlubokým zaujetím a se smyslem dostat se k tomu, co je opravdu podstatné a důležité. Je vidět, že její autor zná prameny evropského filosofického dědictví a vyzná se v linii, sledující schopnost poznávat co nejlépe nejen okolní svět, ale také náš vnitřní. Myšlenky jsou utříděny velmi logicky, sled úvah je velmi klidný, přesně popisující to, co je esenciální.

Autor nás seznamuje přehledně a důsledně s těmi nejdůležitějším koncepty poznání, od tradičních realistických teorií, přes koncepty subjektivistické a pozitivistické až k fenomenologii. Pak se pustí z hlediska ontologického do analýzy poznání a poznávacích struktur, z nichž pak vyčnívá struktura subjekt-objektová jako základ novověké recepce světa. S větším zájmem se pak autor setkává s kritickým racionalismem, jenž je v současné době základem věd především o přírodě. Z problematiky poznání proto podtrhává vztah a smyslovosti, racionality a iracionality a svá tvrzení dokumentuje v textu přímo citacemi z děl příslušných myslitelů, jejichž dílo je zdrojem pro tento druh porozumění toho, čím poznáváme, jak poznáváme a také toho, co poznáváme.

Z tohoto důvodu kolega Bc. Vojtěch Novotný rozebírá tyto vhledy přímo na filosofii Immanuela Kanta, a jiných filosofů. V této souvislosti seznamuje nás tato diplomová práce i s otázkami skepticismu a navazuje úvahami o axiologii, což práci dodává na zajímavosti.

Práce je velmi kvalitní z hlediska věcného i formálního, v každém případě ji navrhuji k obhajobě a jejímu autorovi navrhuji hodnocení : výborně.

V Praze dne 10. 5. 2020

prof. PhDr. Anna Hogenová, CSc.

7.1.1 Platón	37
7.1.2 Aristoteles.....	40
7.2 Skepticismus	42
7.2.1 Charakteristika skepticismu	43
7.2.2 Historie skepse	43
7.3 Novověký racionalismus	44
7.3.1 Descartes	44
7.4 Novověký empirismus	47
7.4.1 Lockeův kritický realismus	48
7.4.2 Berkeleyův idealismus	50
7.4.3 Humeův skepticismus	51
7.5 Novověký kriticismus	53
7.5.1 Kant	53
8 Noetika	59
8.1 Vědění	59
8.1.1 Justifikace	60
8.1.2 Jistota	61
8.2 Pravda	62
8.2.1 Adekváční teorie pravdy.	63
8.2.2 Korespondenční teorie pravdy (Cambridge)	63
9 Evoluční epistemologie	64
10 Závěr	69
11 Seznam použité literatury	70